

„Windsori lõbusad naised”, J. Kirklandi „Tubakatee”, C. A. Puget’ „Õnnelikud päevad” jne.

Sõjaolukorrast tingitult on jäänud ära väliskunstnike võõrusetendused, mis seni tõid palju elevust, samuti jäävad ära meie kunstnike esinemised välismaal.

Kui seni teatrid repertuaari valikul pidid käima kahekalakulist teed kassa- ja kunstihuvide vahel, siis uued sise- ja välispoliitilised olukorrad on esitanud teatrijuhtidele valiku tegemisel teisigi diktaate, mida on juba oldud sunnitud arvestama. Ka sisuliselt on repertuaaris muudatusi. Ühiskondlikke probleeme haaravate teoste kõrval on esikohale tõusmas kitsapiirilised perekonna, abielu ja isikliku õnne küsimused.

Kujutav kunst 1939.

Kirjutanud R. Paris.

Maal, graafika ja skulptuur on 1939. a. ateljeetöona seisnud eelmiste aastate tasemel. Rohked näitused — kunstiorganisatsioonide, erirühmituste ja Kujut. Kunsti Sihtkap. Valitsuse eesvõttel on sellise töötulemuse väliseks avalduseks. Tähelepanu väärivad möödunud aastal pingutused eesti kunsti tutvustamiseks välismaal, millest allpool pikemalt. Mis puutub aga eesti kunstile soodsama kõlapinna leidmiseks seoses ühiskondlike ülesannetega, siis erilisi edusamme, välja arvatud „Vanemuise” teatrile valmistatud pannood ja gobeläänide kavandite võistluse korraldamine Kadrioru lossi jaoks, võime vaevalt konstateerida. Kunstipoliitilises olukorras tekkis aga 1939. a. tunduv elavus. Kui kunstnikkonna ja kunstnike õiguslikud küsimused mitmeti varemgi kerkisid päevakorraks, siis kunstnike kongressi korraldamisega need kandusid aasta lõpul aktuaalsemalt avalikkuse ette. Märgekirjade esitamine keskvalitsuse asutiste juhtidele ja järelepärimised Riigivolikogus ning rida elavaid sõnavõtte ajakirjanduses — aktualiseerisid mõnda aega igakülgselt kunstnike organisatoorseid, õiguslikke ja majanduslikke olukordi. Ja kuigi need nähted ei andnud veel tegelikke tagajärgi kõnesoleva aasta raamides, siis ometi olid tulemused positiivsed kunstnikkonna enese tihedama koostöö väljaarendamise seisukohast.

Mis puutub kunstinäitustesse, siis olid Kujut. Kunsti Sihtkapitali ostunäitused kevadpoolel ja sügisel meie kunstiliste saavutiste parimaiks peegeldajaiks. Kevadnäitusel — mida peeti maikuul — domineerisid peamiselt pallaslasist maalijad: K. Liimand, A. Johani, E. Haamer jt. Sama võiks öelda ka Sihtkapitali sügisnäituse kohta selle vahega, et J. Greenberg oli esitatud arvukalt läbitunnetatud teostega. Graafika alal oli E. Viiralti meisterliku toodangu kõrval tähelepanuvääravad välja-panekud naiskunstnikelt-graafikuilt — maalilises, meeoleolulises laadis. Neist võiks eestkätt nimetada A. Bachi ja A. Veeberi